

Marja-Leena Tiainen

KHAO
LAKIN
SYDÄMET

TAMMI

Marja-Leena Tiainen

**KHAO
LAKIN
SYDÄMET**

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Kiitos:
Valtion kirjallisuustoimikunta
Pohjois-Karjalan taidetoimikunta
Taiteen edistämiskeskus

© Marja-Leena Tiainen, 2013
Kansi: Laura Lyytinen
Painettu EU:ssa
ISBN 978-951-31-7294-7

KHAO LAK, THAIMAA, TAPANINPÄIVÄN AAMU 2004

Muu perhe on jo jalkeilla, mutta tyttö lepää vielä sängyssään. Kuusivuotias katsoo silmiensä raosta äitiään, joka pyrähtelee edestakaisin huoneessa keräämässä tavaroita rantakassiin. Aurinkorasva, pikkuveljen uimakellukset ja paksu kirja pujahtavat pyyhkeiden ja kameran seuraksi. Isää ja pikkuveljeä ei näy, mutta heidän äänensä kuuluvat kylpyhuoneesta.

– Huomenta, kulta! äiti huomaa tytön heränneen. Hän pyyhkäisee hiukset lapsen kasvoilta ja koskettaa otsaa.

– Sinulla ei taida olla enää kuumetta.

– Minä olen ihan terve, tyttö vakuuttaa ja kiepsahtaa sängystä.

Äiti ottaa minijääkaapista appelsiinilimsapurkin ja kaataa sisällön lasiin. Tyttö on juomassa limsaa, kun isä ja veli tulevat. Isää halaa tyttöä ja kysyy, millainen olo tällä on nyt.

Lapsi vakuuttaa olevansa kunnossa. Vatsaan ei enää koske, eikä oksetakaan. Eilisen joulupäivän hän vietti hotel-lihuoneessa vuoroin äidin, isän ja isovanhempiensa kanssa.

Illallakaan hän ei ollut kyllin terve lähteäkseen muun perheen kanssa päivälliselle ravintolaan. Muiden nauttiessa herkkupöydän antimista tyttö oli mummin kanssa hotellihuoneessa. Mummi luki hänelle ääneen Peppi Pitkätossua. Tyttö ehti nukahtaa ennen muun perheen paluuta.

– Puepa päällesi niin lähdetään aamiaiselle, isä kehottaa.

Tyttö käy pisulla ja hampaidenpesulla ja vetää sitten päälensä mekon, joka on ostettu Khao Lakin kylän vaatepuodista. Turkoosinvärisessä mekossa on rypyttetty helma ja kapeat olkaimet, etuosassa on kullanvärinen koriste. Ukin mielestä hän näyttää mekossa aivan prinsessalta, ja sellainen olo tytöllä olikin jouluaattoiltana, kun uusi mekko oli ensimmäistä kertaa päällä. Prinsessamaisuutta lisäsi tiara, joka somisti tytön hiuksia.

Perhe lähtee aamutoimien jälkeen ulos. Bungalowin pihalla vastaan tulvahtaa hautovan lämmin ilma. Äiti jää katsomaan kirkaansinistä taivasta ja suuntaa sitten katseensa palmumetsikön takana näkyvälle merelle.

– Tänään ollaankin koko päivä rannalla.

– Eikö me mennäkään ratsastamaan elefantilla? pikkuväli kysyy.

– Ei mennä.

Isä selittää, että täksi päiväksi suunniteltu viidakkoretki piti perua siskon mahataudin takia.

– Lähdetään norsuretkelle joku toinen päivä, äiti lohduttaa pikkupoikaa, jonka suupielet ovat vääntyneet alaspäin, – tänään sinä voit mennä Nalle-kerhoon, jos haluat.

– Haluan, haluan!

Nelivuotias alkaa pomppia innoissaan. Pikkulapsille järjestetty leikkikerho on hauskinta mitä hän tietää. Nallekerho kokoontuu läheisellä laguunilla ja sitä vetävät matkaoppaat. Suomalaisten lisäksi kerhossa on ruotsalaisia lapsia.

Kello on puoli yhdeksän, kun perhe lähtee aamiaiselle. Samaan aikaan Indonesiaan kuuluvalla Sumatran saarella Banda Acehissa vedenalaisen maanjäristyksen synnyttämä valtaisa hyökyaalto iskeytyy rannikolle ja tappaa lähes 200 000 ihmistä. Tuhoaalto jatkaa etenemistään merellä. Parin tunnin kuluttua se saavuttaisi Thaimaan rannikon ja Khao Lakin, missä tyttö perheineen on lomalla. Sen jälkeen hyökyaalto vyöryisi vielä Sri Lankaan ja Intiaan ja aiheuttaisi tuhoja aina Afrikan rannikkoa myöten.

Kaakkois-Aasian tsunamissa kuolisi tai katoaisi noin 230 000 ihmistä.

Indonesiassa uhreja olisi noin 170 000.

Sri Lankassa 35 000.

Intiassa 18 000.

Thaimaassa kuolisi tai katoaisi yli 8 000 ihmistä, heidän joukossaan 179 suomalaista.

Tyttö lähtee vanhempiansa ja pikkuveljensä kanssa aamiaiselle. Matkalla perhe jää ihastelemaan aamuauaringossa kimmeltävää merta. Matalaan tullessaan aallot murtuvat tyrskyiksi lennättäen pisaroita korkealle ilmaan. Rannalla näkyy hölkkääjiä, ja vedessä polskii muutamia uimareita.

– Tästä tulee ihana päivä, äiti huokaa.

LENTO HELSINKI – PHUKET

Emma otti päällysvaatteensa ja laukkunsa turvatarkastuspisteen hihnalta ja käveli matkustamohalliin isoäidin perässä. Hän haki katseellaan Millaa ja Jussia, mutta ei nähnyt heitä.

– Minä käväisen tuossa kaupassa.

Isoäiti meni tax freehen, ja Emma jäi katsomaan aikataulunäyttöä. Phuketin lennon kohdalla luki: arvioitu lähtöaika 21.05. Emma kiiruhti isoäidin perään. He nuuhkivat yhdessä hajuvesiä. Isoäiti osti aurinkovoidetta, ja Emma lempikarkkejaan, minkä jälkeen he jatkoivat passintarkastukseen.

Milla ja Jussi olivat varanneet heille istumapaikat lähtöportin luota. Millalla, tai Lilla-Millalla, kuten isoäiti kutsui nuorinta tytärtään, oli iPad auki sylissään. Millan poikaystävä Jussi näpläsi puhelintaan.

– Lento on tunnin myöhässä, Jussi nosti hetkeksi katseensa.

– Puolitoista, Emma korjasi. Uusi lähtöaika oli vaihtunut hetki sitten taululle.

– Voi ei, Milla huoautti nyrpeänä. – Tätä menoa me ollaan hotellissa vasta illalla.

– Ei ehditä ottaa yhtään aurinkoa, Jussi sanoi.

– Jää teille vielä auringonottoa päiviä kylleksi.

Isoäidin äänessä oli ärtymystä. Emmankaan mielestä tunnin, parin myöhästymisestä ei kannattaisi hermostua, kun edessä oli kahden viikon loma.

Milla ja Jussi lähtivät ravintolaan. Emma istui penkille ja otti puhelimensa. Hänen kolme tuntia sitten kotona kirjoittamaansa Facebook-päivitystä oli käynyt tykkäämässä viisitoista kaveria. Stella ja Anna olivat kirjoittaneet kommentin.

Stella: Sä olet mun ajatuksissa koko ajan.

Anna: Toivottavasti löydät sankarisi.

Emma laittoi puhelimen reppuunsa. Lähtöä odotellessaan hän keskittyi katsomaan kanssamatkustajiaan. Osa heistä oli menossa Phuketiin, osa Krabille ja Khao Lakiin. Lennolle oli lähdössä paljon pikkulapsia ja myös Emmen ikäisiä nuoria. Alaikäisten suuri määrä selitettiin Etelä-Suomen koulujen talvilomalla, joka alkaisi huomenna.

Emma jäi katsomaan ikäistään tyttöä, jonka oli huomannut jo lähtöselvityksessä. Venla Rissanen, Emma oli lukaisut tytön nimen tämän repusta roikkuvasta lapusta. Venla oli lähdössä matkaan ison seurueen kanssa. Matkalaiset olivat jostain Itä-Suomesta, sen kuuli murteesta. Perheen isä tuntui olevan oikea huuliveikko. Hän esitteli parhaillaan virttyneitä verryttelyhousujaan vieressään istuvalle eläkeläismiehelle.

– Ostin nämä kesällä yhdeksänneljä, kun Helsingissä oli yleisurheilun EM-kisat. Seppo Rätty sai hopeaa miesten keihäässään. Iso-Britannian Steve Backley voitti tuloksella 85,20. Jan Zelezný oli kolmas. Mittaa tuli muistaakseni...

Venla loi kyllästyneen katseen isäänsä, joka jatkoi taukoamatonta, kovaäänistä puhettaan. Emmaakin pälpätys häiritsti sen verran, että hän laittoi kuulokkeet korviinsa ja keskittyi lukemaan kirjaa.

Lopulta päästiin koneeseen. Emman ja isoäidin istumapaikat olivat keskiosassa. Emman paikka oli isoäidin ja Venla Rissasen välissä. Karjalaistyttö alkoi välittömästi tehdä tuttavuutta.

– Mie olen Venla.

Emma mutisi nimensä, ja Venla jatkoi:

– Mihin sie olet menossa?

– Khao Lakiin.

– Sinne mekin. Mihin hotelliin?

Emma ei muistanut hotellin nimeä, mutta isoäidillä se oli tiedossa.

– Meillä on sama hotelli! Venla riemastui. – Oletteko te yhden vai kaksi viikkoa?

– Kaksi.

– Sama meillä. Thaimaa on niin kaukana, ettei sinne yhden viikon takia kannata mennä. Matkat on niin kallitakin. Onneksi ukki sponsoroi meidän reissua.

Venlan ukki täyttäisi matkan aikana seitsemänkymmentä. Hän oli käynyt ennenkin Thaimaassa, joka taas oli Venlalle uusi paikka.

– Mie en ole paljon matkustellut. Kerran oltiin porukalla Bulgariassa ja kerran Turkissa.

Emma nappasi lokerosta lentoyhtiön mainoslehtisen. Venla rapisteli vieressä karkkipussia. Hän oli tarjoamassa karkkeja Emmalle, kun koneen moottorit käynnistyivät. Edessä olevan penkin selkänojaan kiinnitetystä pienestä televisioruudusta näkyi matkareitti. Matkaa Phuketiin oli yli 8000 kilometriä. Ensiksi mentäisiin Venäjän yli, sitten Iranin ja Afganistanin kautta Intian ilmaan.

Kun turvavyövalot sammuiivat, Venla vilkaisi Emmaa:

– Oletko sie matkustellut paljonkin?

Emma luetteli maat, joissa oli käynyt: Pohjoismaiden lisäksi Kreikka, Espanja, Kypros, Italia ja Thaimaa.

– Sie olet ollut ennenkin Thaimaassa?

– Tämä on minulle kolmas Thaimaan-matka, Emma selitti. – Ekan kerran kävin Phuketissa, kun olin jotain kolmen vanha.

Emmalle oli jäänyt matkasta mieleen vain vähän. Apinat hän muisti, he olivat syöttäneet niille banaaneita jollakin saarella. Uima-altaan vesileikeistä mieleen oli jäänyt se, kun hän oli hypännyt altaan reunalta isän syliin ja tämä oli uittanut häntä vedessä. Perheen valokuva-albumissa oli kuvia Phuketin-matkasta ja myös Krabilta, missä Emman perhe oli lomaillut pari vuotta ennen viimeistä, traagisesti päättynyttä Thaimaan-matkaa. Krabin-lomalta Emmalla oli muistona kuva, jossa hän seisoo ruskettuneiden vanhempinsa välissä. Isä pitää sylissään Kasperia, ja äidin pää nojaa vasten isän olkapäätä.

– Sori... sanoitko sä jotain? muistoihinsa vajonnut Emma kääntyi vieruskaverinsa puoleen.

– Sitä mie vain, että mielettömän ihanaa päästä Thaimaahan, Venla hehkutti. – Kun en ole aiemmin käynyt niin eksoottisessa maassa. Mie pulahdan mereen heti perille päästyä, se on satavarmaa.

Lentoemännät lähtivät liikkeelle juomakärryineen. Venla avasi turvavyönsä ja lähti jututtamaan taempana istuvia perheenjäseniään.

– Reipas tyttö. Voitte kaverata sitten perillä.

Emma hymähti isoäidin huomautukselle. Hän ei ollut varsinaisesti lähtenyt Thaimaahan solmimaan kaverisuhteita. Matkalla oli paljon tärkeämpi tavoite. Stella oli antanut sille nimenkin: Operaatio Hengenpelastaja.

Emma, Milla ja isoäiti olivat laatineet suunnitelman, jonka toteuttamiseen olisi aikaa kaksi viikkoa. Hyvällä tuurilla operaatio voisi onnistuakin.

Venla palasi paikalleen, kun lentoemännät alkoivat tarjoilla ruokia. Ruokailun jälkeen matkustamon valot himmennettiin. Ihmiset alkoivat etsiä parempaa asentoa ahtaissa istuimissaan voidakseen nukkua. Emma katsoi näyttöruudun karttaa. Lentoreitin nuoli oli Moskovan alapuolella, Phuketiin oli vielä 7000 kilometriä.

Emman mieleen palautui matka Phuketista Helsinkiin yli kahdeksan vuotta sitten, muutama päivä tsunamin jälkeen. Koneessa oli ollut parisataa matkustajaa. Emma oli istunut Katrin ja Ismon keskellä. Ystävällinen pariskunta piti huolta järkyttyneestä pikkutyöstä, joka oli selvinnyt tsunamista hengissä. Emman päässä ja käsissä oli haavoja.

Monet muutkin matkustajat kärsivät vammoista. Ismon käsi oli kantositeessä, ja käytävän toisella puolella istuvalla miehellä oli ilkeän näköinen haava jalassa. Sortseihin ja T-paitaan pukeutunut mies itki ja toisti yhtä lausetta: ”Miksi en pitänyt Sannasta lujemmin kiinni!” Punaiseen liiviin pukeutunut nainen oli kyyristyneenä miehen vieressä ja puheli rauhoittavasti. Katri piteli Emmaa kädestä ja sanoi: ”Ihan pian ollaan Suomessa. Kohta sinä tapaat mummin ja ukin.”

Helsingissä asuvat isovanhemmat olivat luvanneet tulla Emmaa vastaan lentokentälle. Emma oli puhunut isoäidin kanssa puhelimesta vähän ennen kuin kone oli lähtenyt Thaimaasta. ”Äiti ja isi eivät ole täällä”, hän oli sanonut isoäidille. ”Eikä Kasperkaan ole.” Emma oli lisännyt kadonneiden listaan Paula-mummin ja Olavi-ukin.

”He tulevat varmaan pian perästä”, isoäiti oli sanonut nyyhkien.

Emma karisti surulliset muistot mielessään. Hän kallisti selkänojan makuuasentoon ja vaipui levottomaan uneen. Afganistanin yläpuolella hän heräsi päänsärkyyn ja vessahätään. Matkustamossa oli yhä hämärää. Isoäiti nukkui kevyesti kuorsaten, ja Venlan pää oli nyökähtänyt Emman olkaa vasten. Tytön edessä oli pöytätaso, jolla oli kaukosäädin, juomatölkki ja suklaapatukan kääre. Emmaa ja parin penkkirivin päässä kitisevää vauvaa lukuun ottamatta kaikki tuntuivat olevan unten mailla. Kello oli neljä Suomen aikaa. Phuketissa kello oli jo yhdeksän aamulla. Vielä viisi tuntia perille.

– Sori, mä menisin vessaan.

Unenpöpperöinen Venla nosti pöytälevyn niin että Emma pääsi pujottelemaan käytävälle. Vessaan ei tarvinnut jonottaa, ja ystävällinen lentoemäntä antoi Emmalle särky-lääkettä. Emma nielaisi tabletin veden kanssa ja yritti saada uudestaan unen päästä kiinni.

Intian yläpuolella valot sytytettiin, ja lentohenkilö-kunta alkoi jakaa aamiaista. Emma avasi sellofaaniin kää-rityn juustosämpylän. Puraistuaan palan hän laski sämpylän takaisin.

- Mikset syö mitään? isoäiti kysyi.
- Ei maistu.

MATKAPAHOINVOINTIA

Venla odotteli lentoaseman ovelta muuta seuruetta. Vanhemmat olivat menneet vaihtamaan rahaa, ja Aapo ja Matias olivat heidän kanssaan. Ukki ja Urho-setä olivat vielä matkalaukkuhallissa. Venlan ohi kulki muita samalla lennolla tulleita suomalaisia. Vieressä istunut Emma paineli ohi sivuilleen vilkuilematta. Vieläköhän sen päätä särkee? Venla mietti, kun hänen huomionsa kiinnittyi äitiin. Anna-Kaisa Rissanen tulla touhotti monta metriä isän edellä. Esaisä survoi rahanippua lompakkoonsa ja perästä tuli kolme-toistavuotias Aapo laukkukärryä työntäen. Nelivuotias Matias kipitti kärryn ja isänsä välissä.

– Joko Sakari ja Urho menivät tästä? Anna-Kaisa kysyi päästyään Venlan luo.

– Ei ole näkynyt. Venla suuntasi katseensa ovelle, josta valui tasaisena virtana matkatavarakärryjä työntäviä ihmisiä. Ukkia ja tämän veljeä ei näkynyt.

– Kai ne sieltä tulevat, Anna-Kaisa sanoi ja lähti johdattamaan joukkoa ulos.

Ilmastoidun lentoaseman jälkeen ulkoilma tuntui pökeryttävän kuumalta. Sieraimiin leijui pakokaasun haju. Pieni, mustatukkainen mies tarttui isää hihasta ja hoki jotain.

– Nou, nou taksi, Esa sanoi ja pyyhkäisi hiestä kiiltelevää otsaansa. Parinsadan metrin kävelyn jälkeen hänen otsansa pisaroi.

Bussin luona odotti aurinkoisesti hymyilevä opas. Nainen toivotti Rissaset tervetulleiksi, minkä jälkeen perhe kapusi bussiin.

– Mihin me mennään nyt, isi? Matias kyseli.

– Hotelliin Khao Lakiin.

– Onko sinne pitkä matka?

– Ei ole pitkä, tunnin päästä ollaan perillä.

– Pääsenkö mie sitten uimaan?

Venlan pikkuveli pursui energiaa, vaikka takana oli pitkä lentomatka. Bussissa oli muitakin pikkulapsia ja vauva, joka itki jatkuvasti.

– Eikö tuo pentu ole ikinä hiljaa? Venla suhahti Aapolle, joka oikoi pitkiä jalkojaan edessä olevan istuimen alle. – Koneessakin se räähkyi melkein koko ajan.

Venla otti vesipullosta pitkän kulauksen. Vesi näkyi maistuvan muillekin matkalaisille. Moni pyyhki hikeä oppaan jakamiin kertakäyttöpyyhkeisiin. Venla tunsu poskiensa kuumottavan. Phuketissa oli tänään pilvinen päivä, mutta silti lämmintä oli 33 astetta.

– Enpäs älynnyt ottaa vastaa mukaan.

Esa Rissasen lausahdus aiheutti kanssamatkustajissa hyväntuulisia virnistyksiä. Venlaa isän sutkautukset nolot-

tivat. Simpeleen huoltoasemalla ja ravikatsomossa ne saattoivat purra, mutta nyt oltiinkin ulkomailla, ”ihmisten ilmoilla” niin kuin ukki asian ilmaisisi.

– Kaksi puuttuu, odotellaan vielä heidät mukaan, opas ilmoitti ovelta.

Puuttuvat kuuluivat Rissasen seurueeseen. Esa ihmetteli:

– Missä ihmeessä isä ja Urkki kuppaaavat?

Myös Anna-Kaisa alkoi huolestua.

– Soita Sakarille, hän kehotti, kun Venla huomasi tutut hahmot parkkipaikkaa kiertävän rautalanka-aidan takana.

– Nyt ne tulee!

Hikiset ja hengästyneet veljekset kapusivat bussiin. Ovi suhahti kiinni. Matkaopas kohotti mikrofoninsa.

– Sawadii khaa, tervetuloa Thaimaahan. Minä olen Ninna, ja toimin Matka-Auringon oppaana Khao Lakissa. Mitenkäs teillä menee?

– Ei ainakaan palele! Esa kajautti.

– Hyvin menee! Matias kailotti isänsä sylistä.

– Mukava kuulla. Thaimaassa ei tarvitse tosiaankaan palella. Ottiko teistä joku mukaan pitkähihaista?

Käsiä nousi, Venlakin kohotti omansa. Laukussa oli pitkähihainen pusero viileitä iltoja varten. Nyt matkaopas kuitenkin kertoi, että Khao Lakissa oli illallakin reilusti yli kaksikymmentä plusastetta, ja päivällä lämpö saattoi kivuta lähemmäksi neljääkymmentä.

– Tuskinpa ketään palelee tällä reissulla, mutta ainahan voi pulahtaa vilvoittelemaan altaaseen tai mereen. Tosin merivesikin on 27-asteista, joten ei se paljon viilennä.

Matkustajat naurahtelivat iloisesti. Bussin lähdettyä liik-
keelle Ninna alkoi jakaa vesipulloja ja kirjekuoria, joiden
sisältä löytyi matkanjärjestäjän tervetulopaketti. Venla alkoi
lukea keltaista vihkosta. Yhdellä sivulla kerrottiin retkistä.
Luontosafarilla ratsastettaisiin elefantilla kumipuumetsässä
ja melottaisiin kanootilla kansallispuistossa. Retkellä näkisi
norsujen lisäksi apinoita, käärmeitä, liskoja ja lintuja.

– Tuonne lähdetään, Venla sanoi Aapolle. – Snorklaus-
retki olisi kans kiva...

Venla antoi lehtisen Aapolle ja jäi katsomaan ikkunasta.
Thaimaassa oli vasemmanpuoleinen liikenne. Tiellä kulki
mopoja ja autoja, sen laidalla oli matalia asumuksia, joi-
den yläpuolella risteili johtoja sekavana vyyhtenä. Värik-
käissä tienvarsitauluissa mainostettiin hotelleja ja ravinto-
loita.

Venlan puhelin piippasi.

Joko ootte perillä. Onko kuuma? Varo tsunamia!

– Keneltä se oli? Aapo kysyi, kun Venla laittoi känny-
kän laukkuunsa.

– Ei keneltäkään.

– Tuukalta? Aapo virnisti. – Mikset vastaa sille?

Kun Venla vain tuhahti, Aapo otti kännykkänsä esille:

– Miepä pistän sille viestin.

Venla ei viitsinyt estää Aapon aikeita. Viestitelköön, oli-
han Tuukka Aapon kaveri. Poika asui samalla kylällä ja kävi
usein Rissasilla. Tuukka ja Aapo pelasivat pleikkarilla. Jos-
kus ysiluokkalainen Tuukka harhautui istuskelemaan Ven-
lan huoneeseen.

– Mie kirjoitan sille, että sinulla on sitä kova ikävä.

– Et kirjoita, idiootti! Venla yritti saada kännykkää pois veljeltään.

– No en tosissaan, Aapo lepytteli.

Bussi kiemurteli kapeaa asfalttietä. Oikealla puolen kasvoi tiheä viidakko, ja vasemmalla kalliorinteen alapuolella näkyi valkohiekkainen, autio hiekkaranta. Venlan vatsaa kipristi suloisesti, kun hän ajatteli, että saisi viipyä näissä paratiisimaisemissa kaksi viikkoa.

– Pitää muuttaa kello Thaimaan aikaan, Aapo rupesi taas näpyttelemään puhelintaan. Venlakin oli menossa puhelimensa asetuksiin, kun hänen huomionsa kiinnittyi Emmaan. Tyttö oli mennyt bussin etuosaan ja puhui jotain oppaalle. Samassa bussi jarrutti, ja Emma hypähti ulos.

– Ihan pieni pysähdys vain, Ninna sanoi.

– Mikä sille tuli? Aapo yritti kurkkia Venlan ohi.

Venla painoi poskensa ikkunaan. Tienpenkalla oksentavasta tytöstä näkyi vain pitkät sääret ja kumaraan painunut ylävartalo. Venla sanoi:

– Sillä oli huono olo jo koneessa.

KHAO LAK, TAPANINPÄIVÄN AAMU 2004

Ravintola on meren rannalla. Pöydissä istuu hotellin asiakkaita syömässä aamiaista. Vanhempiensa ja Kasperin kanssa paikalle tuleva Emma tunnistaa monet, vaikkei tiedäkään heidän nimiään, ei edes sitä mistä maasta ihmiset ovat.

– Hello, princess, punatukkainen rouva tervehtii Emmaa hymyssä suin ja jatkaa matkaansa noutopöydän luo.

– Mihin istutaan? isä jää katselemaan ympärilleen.

– Sun isä ja äiti ovat tuolla, Emman äiti Heidi heilauttaa kättään appivanhemmilleen Paulalle ja Olaville, jotka istuvat tutulla paikallaan terassilla.

Emma seuraa vanhempiaan. Ukki ja mummi kyselevät Emman vointia ja ovat iloisia kuullessaan tämän olevan kunnossa.

Vierestä vapautuu sopivasti pöytä. Perhe ehtii istuutua, kun paikalle ilmaantuu tuttu suomalaisperhe, johon kuuluvat vanhempien lisäksi tyttö ja poika. Emma on ystävyystynyt seitsenvuotiaan Stellan kanssa. Tytöt ovat polskineet sydämensä kyllyydestä uima-altaassa. Yhtenä päivänä he

rakensivat rannalle upean hiekkalinnan yhdessä isiensä ja Stellan veljen Markuksen kanssa. Emmen ja Stellan perheet olivat myös yhteisellä snorklausretkellä.

– Oletko sinä vielä kipeä? Stella kysyy Emmalta, kun he lähtevät hakemaan juomista.

– En enää.

– Olitko sinä hotellin joulujuhlassa? Emma tiedustelee puolestaan.

– Joo.

– Oliko siellä joulupukki?

– Ei ollut. Stella nyrpistää nenäänsä, mutta kertoo sitten tulennielijästä, joka hauskutti turisteja.

Jouluillallisen jälkeen Stella ja Markus olivat kävelleet rannalla tähtäillen taskulampulla hiekalla kipittäneitä rapuja.

– Se oli tosi kivaa, Stella sanoo.

– Mennäänkö leikkimään rannalle yhdessä? Emma ehdottaa.

– Mennään vaan, Stella innostuu. – Rakennetaan hiekasta vaikka joku eläin...

– Kilpikonna! Emma keksii.

Tytöt kantavat tuoremehulasit pöytään ja hakevat lisää syömistä. Emma noukkii lautaselleen hedelmiä, Stella ottaa räiskäleen ja sen päälle hilloa. Tytön iho on paahnutun tummanruskeaksi melkein kaksiviikkoisen loman aikana. Stellan verrattuna Emma on kalpea kuin lakana, mutta hän onkin ollut vasta muutaman päivän Khao Lakissa.

Emma palaa vanhempiensa pöytään. Valkoisen liinan päällä on punaiset muovitabletit. Muuallakin näkyy jou-

luisia koristeita. Ravintolan seinille on ripustettu kimmeltäviä nauhoja ja juliste, jossa lukee Merry Christmas!

Emma nakertaa vesimelonia ja hörppää päälle mehua. Rannalta kuuluu iloisia kiljahduksia. Joku juoksee siellä tyrskyjä pakoon.

Tuttu, iloisesti hymyilevä tarjoilijapoika pysähtyy pöydän viereen kahden kannun kanssa.

– Hyvää huomenta, tarjoilija toivottaa. Kaadettuaan kahvia kahteen kuppiin hän vilkaisee Emmaa. Hymy ei ole väistynyt hetkeksikään nuoren miehen kasvoilta, mutta nyt silmissä häivähtää hienoinen huoli.

– You... OK?

Emma nyökyttää. Äiti ihmettelee ääneen, miten tarjoilija voi tietää Emmen olleen sairaana. Eihän tämä ollut edes työvuorossa eilisaamuna.

– Kaveri taisi olla työvuorossa illalla, isä muistelee. – Muistelen nähneeni hänet vielä puoli yhdeltätoista, kun me istuttiin ukin kanssa yömyssyllä baarissa.

– Ja nyt se on taas hommissa. Ahkeraa väkeä nämä thaimaalaiset.

Isä lähtee hakemaan lämmintä ruokaa. Palattuaan isä tarjoaa lautaseltaan lihapullia ja munakasta Emmalle, mutta tämä pudistaa päätään. *Niin* nälkä hänellä ei vielä ole. Emma syö lautaseltaan viinirypäleen. Äiti saa hänet houkuteltua haukkamaan juustosämpylää. Ympäriltä kuuluu naurua ja iloista puueenhälinää.

Emma palaa pöytään käytyään hakemassa juomapöydältä uuden lasillisen ananasmehua. Ukki ja mummi ovat lähdössä.

– Tavataan altaalla, mummi sipaisee lähtiäisiksi Emman hiuksia.

Emma alkaa syödä sämpylää samalla kun ukki ja mummi kävelevät ulos ravintolasta. Emma ei näkisi heitä enää koskaan.

Tsunami erottaa – ja tsunami yhdistää.

VIISITOISTAVUOTIAS EMMA lentää isoäitinsä kanssa Thaimaahan, Khao Lakiin, mutta ei ensimmäistä kertaa. Kuusivuotiaana, tapaninpäivänä 2004 hän menetti siellä koko perheensä tuhoisassa luonnonkatastrofissa.

Tällä reissulla Emma ja isoäiti eivät aio vain loikoilla auringossa, sillä heillä on tehtävä: Operaatio Hengenpelastaja. He aikovat etsiä käsiinsä miehen, joka aikoinaan pelasti Emman vesimassoista.

Paikan päällä Emman muistot vuosien takaa tulvahtavalle mieleen. Taitavasti kirjoitetuissa takaumissa kerrotaan, miltä tuntuu joutua äärimmäisen eteen.

Tunteet ovat pelissä myös kun Emma tapaa Lukaksen, mukavan ruotsalaisen pojan, joka hänkin on tsunamin selviytyjiä. Kohtalotoverit ymmärtävät toisiaan, ja romantiikkaa on pian ilmassa.

N842

ISBN 978-951-31-7294-7

Kannen alkuperäiskuva: Shutterstock

Kannen suunnittelu: Laura Lyytinen

www.tammi.fi

9 789513 172947